

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УПРАВЛІННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ
ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

**СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ
ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ
У ХАРКІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ
МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ**

**МАТЕРІАЛИ 45-Ї НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ З ІНТЕРНАТУРИ**

**10 квітня 2019 року
м. Харків**

Харків
ХНМУ
2019

Затверджено
на засіданні вченої ради ХНМУ
14 березня 2019 року

Редакційна колегія:

Марковський В.Д. – проректор з науково-педагогічної роботи

В'юн В.В. – директор Навчально-наукового інституту післядипломної освіти ХНМУ

Фоміна Л.В. – зав. кафедри української мови, основ психології та педагогіки

Тельнова Л.Г. – заступник директора Навчально-наукового інституту післядипломної освіти ХНМУ

Власенко А.В. – заступник директора Навчально-наукового інституту післядипломної освіти ХНМУ

Сучасний стан та перспективи підготовки лікарів-інтернів у Харківському національному медичному університеті: матеріали 45-ї науково-методичної конференції з інтернатури / кол. Авт. – Харків: ХНМУ, 2019. – 108 с.

ЗМІСТ

Лісовий В.М., Капустник В.А., В'юн В.В.

ПРО СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ В ХАРКІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ.....	1
---	----------

Андруша А.Б.

МЕТОДИ АКТИВІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ІНТЕРНІВ.....	11
---	-----------

Бабак О.Я., Молодан В.І., Візір М.О., Голенко Т.М.

РОЛЬ ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ.....	13
--	-----------

*Бабак О.Я., Рождественська А.О., Молодан В.І., Железнякова Н.М.,
Просолєнко К.О.*

АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ АКТИВНОЇ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ПОЗИЦІЇ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ	15
---	-----------

Бабак О.Я., Башкірова А.Д., Лапшина К.А.

БАЛАНС ОСОБИСТІСНИХ ТА ПРОФЕСІЙНИХ ЯКОСТЕЙ ЯК СКЛАДОВА ПІДГОТОВКИ МОЛОДИХ ФАХІВЦІВ МЕДИЧНОГО ПРОФІЛЮ	18
---	-----------

Бабак О.Я., Молодан В.І., Більченко А.О.

ОПТИМІЗАЦІЯ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ АСПІРАНТІВ.....	20
--	-----------

Бобро Л.М.

ВИКЛАДАННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ АБДОМІНАЛЬНОГО БОЛЬОВОГО СИНДРОМУ ЛІКАРЯМ ЗАГАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ – СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ.....	21
---	-----------

*Бойко В.В., Іванова Ю.В., Макаров В.В., Прасол В.О., Гончаренко Л.Й.,
Мінухін Д.В., Доценко Д.Г.*

ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ ДІАГНОСТИКИ І ЛІКУВАННЯ БОЙОВОЇ ТРАВМИ В НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ХІРУРГІВ.....	24
---	-----------

Бондаренко В.В., Гуня С.М.

ПРО ДОЦІЛЬНІСТЬ ЗАЛУЧЕННЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ДО ПРОВЕДЕННЯ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ	26
--	-----------

В'юн В.В., Тельнова Л.Г., Власенко А.В.

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ТА СЛУХАЧІВ КУРСІВ В ХАРКІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	28
--	-----------

Вовк Т.Г., Кузнєцов С.В., Татаркіна А.М., Жаркова Т.С.

«ДІТЯЧІ ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ» – ВАЖЛИВА СКЛАДОВА У НАВЧАННІ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ.....	31
--	-----------

Голозубова О.В.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИКЛАДАННЯ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ НА КАФЕДРІ ЗПСМ та ВХ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	32
---	-----------

<i>Гуйда П.П.</i>	
ПИТАННЯ РАННЬОЇ ДІАГНОСТИКИ РЕВМАТИЧНИХ ХВОРОБ.....	35
<i>Гуйда П.П.</i>	
СИНДРОМ ТРИВАЛОГО ЗДАВЛЮВАННЯ	37
<i>Давиденко В.Б., Пащенко Ю.В., Данилова В.В., Штикер С.Ю., Рой Н.В.</i>	
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ В ЛІКУВАННІ ХІРУРГІЧНИХ ГНІЙНО-ЗАПАЛЬНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ У ДІТЕЙ	39
<i>Данилова В.В., Пащенко Ю.В., Давиденко В.Б.</i>	
НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ, ЯК СКЛАДОВА ЧАСТИНА ПІДГОТОВКИ ЛІКАРСЬКИХ КАДРІВ	39
<i>Дашук А.М., Пустова Н.О., Добржанська Є.І.</i>	
ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НА ПІСЛЯДІПЛОМНОМУ ЕТАПІ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ	40
<i>Денисова О.Г., Стоян О.Ю., Соколова І.І.</i>	
КРОСОВЕР – НОВА СТРАТЕГІЯ НАВЧАННЯ В ІНТЕРНАТУРІ НА ЦИКЛІ «ДІТЯЧА СТОМАТОЛОГІЯ»	43
<i>Дмуховська Т.М., Біличенко Н.П., Сидоренко М.О.</i>	
БЕЗПЕКА ТА ГІГІЄНА ПРАЦІ В УКРАЇНІ ТА ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	45
<i>Железнякова Н.М., Панченко Г.Ю., Зайченко О.Є., Зелена І.І., Кліменко М.І., Просолєнко К.О., Фролова-Романюк Е.Ю.</i>	
ІНТЕРНАТУРА ЯК ЕЛЕМЕНТ «ДУАЛЬНОЇ ОСВІТИ».....	46
<i>Железнякова Н.М., Панченко Г.Ю., Зайченко О.Є., Зелена І.І., Просолєнко К.О., Фролова-Романюк Е.Ю., Кліменко М.І.</i>	
РОЛЬ ОСОБИСТОСТІ ВИКЛАДАЧА В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ.....	48
<i>Журавльова Л.В., Лахно О.В., Цівенко О.І.</i>	
МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ВНУТРІШНІ ХВОРОБИ» ЗА ДОПОМОГОЮ ЗАСТОСУВАННЯ КЕЙС-ТЕХНОЛОГІЙ У ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ.....	51
<i>Завгородній І.В., Сокол К.М., Сидоренко М.О.</i>	
ПРИЙДЕШНЯ ЕКОЛОГІЧНА КАТАСТРОФА ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПОДОЛАННЯ	53
<i>Завгородній І.В., Сидоренко М.О., Дмуховська Т.М., Сокол К.М.</i>	
СТАН СЕРЕДОВИЩА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ПОКРАЩЕННЯ	54
<i>Зайченко О.Є., Панченко Г.Ю., Кліменко Н.М., Зайченко Л.О.</i>	
КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД В ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ НА КАФЕДРІ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ	57
<i>Зайченко О.Є., Панченко Г.Ю., Кліменко Н.М., Зайченко Л.О.</i>	
РОЛЬ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ.....	59
<i>Залюбовська О.І., Тюпка Т.І., Зленко В.В., Авідзба Ю.Н., Литвиненко М.І.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ТЕХНОЛОГІЇ МЕДИЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ» СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ «ЛАБОРАТОРНА ДІАГНОСТИКА».....	62

Денисова О. Г., Стоян О. Ю., Соколова І. І.

КРОСОВЕР – НОВА СТРАТЕГІЯ НАВЧАННЯ В ІНТЕРНАТУРІ НА ЦИКЛІ «ДИТЯЧА СТОМАТОЛОГІЯ»

Сучасний етап розвитку педагогіки вищої стоматологічної школи динамічно реформується, у тому числі в методиках викладання. Цьому сприяють інформаційні технології науки в цілому, а також високі вимоги роботодавців щодо швидкого та ефективного способу отримання нових знань і умінь у потенційних фахівців того чи іншого стоматологічного профілю.

Рівень стоматологічної професійної підготовки лікаря-фахівця безпосередньо залежить від способів, методів навчання і педагогічної підготовки професорсько-викладацького складу, його професійності в педагогічному аспекті, коли можлива повноцінна передача своїх знань і умінь наступному поколінню.

Європейськими фахівцями з педагогічної науки визначено 10 інноваційних стратегій оволодіння знаннями з різних сфер діяльності людини. На наш погляд, особливий інтерес становить методика перехресного навчання (crossover learning) [1, 2], яка на сьогодні не набула достатньо широкого застосування в процесі післядипломної освіти майбутніх лікарів-стоматологів.

Концепція crossover learning полягає в поєднанні формальних і неформальних умов отримання знань (медична бібліотека, медичний музей, кафедри загальномедичного профілю тощо). Як відомо, традиційні умови навчання (університет, професійний розвиток) спрямовані на допомогу учням в усвідомленні та розумінні процесу зв'язування різноманітних навчальних заходів (лекції, семінари) з неформальним і випадковим навчанням. Ці зв'язки повинні працювати в обох напрямках.

Навчання в медичному університеті, зокрема за спеціальністю «Стоматологія», потребує збагачення досвідом повсякденного життя. А неформальне навчання має поглиблюватися шляхом приєднання питань і

знань з лекційного матеріалу. Перехресне навчання об'єднує в собі сильні сторони як формального, так і неформального процесів навчання і повинно надати тим, хто навчається, найкраще з обох. Цей взаємозв'язок викликає додатковий інтерес і мотивацію щодо оволодіння необхідним матеріалом.

Використання методу crossover learning створює простір для лікарів-інтернів стоматологічного профілю, сприяє ініціації індивідуального інтересу до окремих професійних тем.

У системі післядипломної освіти crossover learning має концентруватися на процесі обміну досвідом між викладачами із великим професійним досвідом, і лікарями-інтернами для зростання практичного потенціалу останніх.

Тому даний метод на етапі інтернатури за фахом «Стоматологія» - це злиття різних медичних дисциплін у формі перехресного поєднання, як всередині однієї спеціальності, так і між різними базовими дисциплінами. Цей доволі складний процес координує викладач, обов'язково враховуючи при цьому брак досвіду практичної діяльності у лікарів-інтернів. Водночас викладач повинен сприяти можливості самостійного пошуку лікарями-інтернами необхідної для них інформації.

Тому для досягнення мети дослідження, яка полягала в оптимізації підготовки лікарів –стоматологів у системі післядипломної освіти на кафедрі стоматології ХНМУ за перспективними напрямками, нами була створена схема перехресного навчання на циклі «Дитяча стоматологія». Згідно з цією схемою основні цілі і завдання на занятті або на лекції формулює викладач, а лікарі-інтерни повинні самостійно підготувати інформаційне поле, на семінарському занятті, коли і відбувається перехресне обговорення проблеми. Як приклад наводимо схему тематичного обговорення «Мікробіологічний пейзаж порожнини рота у дітей» (див. рис. 1).

Основою в процесі вдосконалення знань і мануальних навичок в інтернатурі на циклі «Дитяча стоматологія» є сукупність базових знань з дисциплін: «Мікробіологія», «Гістологія», «Педіатрія» та ін., а також уміння

інтерна знаходити зв'язки між даними медичними напрямками, і у такий спосіб бачити організм людини як єдине ціле. Такий перехресний пошук взаємозв'язку окремих нозологічних форм дозволяє викладачеві не тільки проводити опитування і ділитися своїм професійним досвідом, а й можливо, у межах такого заняття залучати фахівців (викладачів) суміжних спеціальностей.

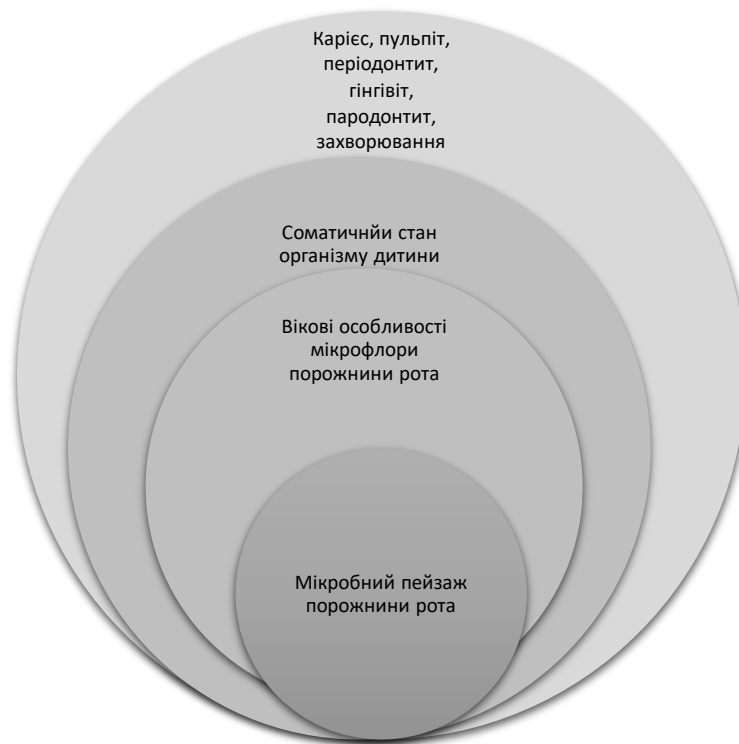

Рис. 1. Схема перехресного обговорення «Мікробіологічний пейзаж порожнини рота у дітей»

Одночасно лікар-інтерн, за умови постановки завдання викладачем, самостійно проводить пошук інформації поза навчальним процесом, працюючи зі спеціальною літературою в бібліотеці, on line, удосконалюючи мануальні навички в клініці, відвідуючи додаткові курси за спеціальністю.

У результаті дослідження було з'ясовано, що розроблена нами схема перехресного ведення навчального процесу дозволяє розширити та систематизувати сукупність пізнань лікарів-інтернів щодо оволодіння клінічним мисленням. Процес crossover learning поєднує морфологічні і

клінічні дисципліни, коли на заняттях формується єдине клінічне мислення у майбутніх лікарів-стоматологів різного профілю, не обмежуючись рамками вузької спеціальності.

Таким чином, наш досвід у застосуванні методики crossover learning при підготовці лікарів-інтернів на циклі «Дитяча стоматологія» сприяє оптимізації навчального процесу і стимуляції мотиваційних аспектів до обраної спеціальності.

Література

1. Exploring new forms of teaching, learning and assessment, to guide educators and policy makers/Sharples, M., Adams, A., Alozie, N. et al. //Innovating Pedagogy 2015: Open University Innovation Report 4. Milton Keynes: The Open University.)
2. A Randomized Crossover Design to Assess Learning Impact and Student Preference for Active and Passive Online Learning Modules/ Prunuske A. J., Henn L., Brearley A. M. et al.- Medical Science Educator March 2016, Vol. 26, pp 135–141.- Режим доступу: <https://link.springer.com/article/10.1007/s40670-015-0224-5>